

Informacja o rynku pracy – czerwiec 2024 r.

- W okresie maj – czerwiec 2024 r. odnotowano **spadek liczby bezrobotnych o 679 osób**.
- Od początku funkcjonowania województwa podkarpackiego **zmieniła się struktura osób bezrobotnych wg wieku**. Gdy popatrzymy na liczbę bezrobotnych – zwiększyła się ilość osób starszych, a spadła liczba osób młodych.
- Spadek bezrobocia w okresie XII 1998–30 VI 2024 warunkowany jest spadkiem ilości osób młodych. Bezrobocie nie wzrasta, ponieważ nie jest zasilane znacznym napływem osób z tzw. wieku mobilnego [do 44 lat]. Głębszych przyczyn spadku bezrobocia można poszukiwać między innymi w zmianie mentalności nowych pracowników rozpoczynających karierę zawodową. Obecnie na rynek pracy wkraczają przedstawiciele pokolenia „Y” [osoby urodzone w latach 1981–2000]. Pokolenie HERO [Y] – charakteryzuje się większą mobilnością, brakiem uprzedzeń wobec zmiany miejsca zamieszkania i dużą łatwością przystosowania się do pracy w tzw. środowisku „multi-kulti”. Każdy z bohaterów zna dobrze język angielski, chce często zmieniać pracę i to nie tylko dla krótkotrwałych korzyści materialnych. Teorie szybko przekłada na praktykę i zmienia pracę znacznie częściej niż jego poprzednicy [wg typowego następstwa pokoleń] czyli rodzice tj. pokolenie X i dziadkowie tj. pokolenie PROPHED [p. proroków]. Trend ten jest ogólnosiwiatowy i zachodzi w każdym z krajów wysoko rozwiniętych i rozwijających się, z wyjątkiem izolowanych społeczności plemiennych. Można przyjąć, że pierwszym pokoleniem globalnym było już „baby boom” [proroków] , a co najmniej od czasów pokolenia X trendy powtarzają się w różnych krajach.
- Przybywa bezrobotnych w wieku 45-54 lat, a maleje udział osób w wieku do 24 lat.

Tabela 1. Zmiany liczby osób bezrobotnych wg wieku, województwo podkarpackie

Bezrobotni w grupach wiekowych [przedziały wieku]	31.12.1998*	proc.	30.06.2024	proc.
18 – 24	47822	[34,8]	8392	13,2
25 – 34	43523	31,7	16348	25,6
35 – 44	32404	23,6	16632	[26,1]
45 – 54	12388	9,0	12771	20,0
55 – 59	992	0,7	6138	9,6
60 – 65	238	0,2	3533	5,5
Ogółem	137 367	100,0	63 814	100,0

* Dane wyjściowe dla województwa podkarpackiego.

 Zakresy kumulujące znaczną liczbę obserwacji. Pogrubienie [BOLD] oznacza dominantę tj. największą wartość za dany okres, definiując najliczniej reprezentowany wśród bezrobotnych w PUP przedział wieku.

- **Pracodawcy zgłosili do PUP w 2023 r. 43 492 oferty pracy.** W poszczególnych miesiącach 2024 r. rozkład był następujący – w styczniu 2024 r. – 3 482 oferty, w lutym 2024 r. – 4 034 oferty, w marcu 2024 – 3 509 ofert, w kwietniu 2024 – 3 621, w maju 2024 – 3 239. W czerwcu 2024 r. – 3 273 oferty pracy, **od początku 2024 r. liczba ofert stanowiła 21 158 ofert.**
- **Wsparcie zatrudnienia przez Powiatowe Urzędy Pracy w formie ofert subsydiowanych.** W 2023 roku powiatowe urzędy pracy subsydiowały [z Funduszu Pracy i EFS] 15 523 oferty pracy. Rozkład w miesiącach 2024 roku był następujący: styczeń 2024 – 830 ofert, luty 2024 – 2 513, marzec 2024 – 1 966, kwiecień 2024 – 1 432, maj 2024 – 1 188. W czerwcu 2024 r. pracodawcy zgłosili do PUP 1 101 ofert subsydiowanych, **od początku 2024 r. odnotowano 9 030 ofert subsydiowanych.**

Tabela 2. Stopa bezrobocia, liczba bezrobotnych

Stanna	Stopa bezrobocia [proc.]		Bezrobotni [liczba]										
	POLSKA	PODKARPACKIE	ogółem	w tym kobiety	proc.	do 30 r.ż.	proc.	31-50	proc.	Pow. 50 r.ż.	proc.	długotrwałe	proc.
31.12.2015	9,7	13,2	123 514	63 579	51,5	42 524	34,4	53 541	43,3	27 449	22,2	74 688	60,5
30.06.2024	4,9*	8,2*	63 814	32 664	51,2	16 095	25,2	31 998	50,1	15 721	24,6	35 900	56,3

* Szacowana przez MRPiPS stopa bezrobocia.

- Wg stanu na 31-12-2015 r. osoby do 30 r. ż. obejmowały 34,4 proc. ogółu bezrobotnych, a powyżej 50 roku życia – 22,2 proc. Wg stanu na 30-06-2024 r. osoby do 30 r.ż. obejmowały 25,2 proc. ogółu bezrobotnych [spadek do 31-12-2015], a powyżej 50 roku życia – 24,6 proc. [wzrost do 31-12-2015]. Liczbę bezrobotnych wg powiatów zawiera poniższe zestawienie.

Tabela 3 Liczba bezrobotnych w województwie podkarpackim wg powiatów

powiaty	liczba bezrobotnych ogółem stan na 30-06-'24 r.	liczba bezrobotnych ogółem stan na 31-05-'24 r.	wzrost/spadek do miesiąca poprzedniego	liczba bezrobotnych ogółem stan na 30-06-'23 r.	wzrost/spadek do analogicznego okresu ubr.
bieszczadzki	1 031	1 004	+27	984	+47
brzozowski	3 405	3 437	- 32	3 561	- 156
dębicki	2 260	2 302	- 42	2 393	- 133
jarosławski	4 239	4 173	+66	4 248	- 9
jasielski	4 693	4 775	- 82	4 686	+ 7
kolbuszowski	1 509	1 494	+15	1 519	- 10
krośnieński	2 136	2 200	- 64	2 076	+ 60
leski	1 531	1 596	- 65	1 571	- 40
leżajski	2 809	2 952	- 143	2 898	- 89
lubaczowski	1 586	1 622	- 36	1 573	+ 13
łańcucki	2 401	2 402	- 1	2 476	- 75
mielecki	2 872	2 822	+ 50	2 784	+ 88
niżański	2 794	2 863	- 69	3 009	- 215
przemyski	2 711	2 764	- 53	2 794	- 83
przeworski	3 161	3 130	+31	3 149	+ 12
ropczycko-sędziszowski	2 556	2 605	- 49	2 559	- 3
rzeszowski	4 423	4 469	- 46	4 595	- 172
sanocki	2 659	2 681	- 22	2 644	+ 15
stalowowolski	1 860	1 877	- 17	1 853	+ 7
strzyżowski	3 008	3 063	- 55	3 020	- 12
tarnobrzeski	1 196	1 193	+ 3	1 209	- 13
Krosno	767	814	- 47	725	+ 42
Przemyśl	2 240	2 275	- 35	2 415	- 175
Rzeszów	4 933	4 937	- 4	5 288	- 355
Tarnobrzeg	1 034	1 043	- 9	1 035	- 1
województwo	63 814	64 493	- 679	65 064	- 1 250

Tabela 4 Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców do PUP wg powiatów

powiaty	Liczba ofert w czerwcu '24 r.	Liczba Ofert w maju '24 r.	wzrost/spadek do poprzedniego miesiąca	liczba ofert w czerwcu '23 r.	wzrost/spadek do analogicznego okresu ubr.
bieszczadzki	61	39	+ 22	45	+ 16
brzozowski	79	77	+ 2	76	+ 3
dębicki	287	239	+ 48	237	+ 50
jarosławski	133	150	- 17	308	- 175
jasielski	201	200	+ 1	217	- 16
kolbuszowski	72	69	+ 3	86	- 14
krośnieński	108	80	+ 28	92	+ 16
leski	42	61	- 19	66	- 24
leżajski	83	104	- 21	103	- 20
lubaczowski	64	83	- 19	69	- 5
łańcucki	74	51	+ 23	81	- 7
mielecki	238	301	- 63	322	- 84
niżański	76	108	- 32	112	- 36
przemyski	47	39	+ 8	55	- 8
przeworski	152	168	- 16	310	- 158
ropczycko-sędziszowski	116	124	- 8	166	- 50
rzeszowski	147	159	- 12	183	- 36
sanocki	114	92	+ 22	135	- 21
stalowowolski	149	89	+ 60	142	+ 7
strzyżowski	82	88	- 6	152	- 70
tarnobrzeski	89	60	+ 29	108	- 19
Krosno	223	62	+ 161	73	+ 150
Przemyśl	61	83	- 22	99	- 38
Rzeszów	544	648	- 104	849	- 305
Tarnobrzeg	31	65	- 34	81	- 50
województwo	3 273	3 239	- 34	4 167	- 894

Tabela 5 Liczba ofert subsydiowana przez PUP [w ramach ogólnej liczby ofert, wymienionych w tabeli 4]

powiaty	liczba ofert subsydiowanych w czerwcu '24 r.	liczba ofert subsydiowanych w maju '24 r.	wzrost/spadek do poprzedniego miesiąca	liczba ofert subsydiowanych w czerwcu '23 r.	wzrost/spadek do analogicznego okresu ubr.
bieszczadzki	50	3	+ 47	38	+12
brzozowski	61	64	- 3	68	- 7
dębicki	53	55	- 2	82	- 29
jarosławski	23	31	- 8	123	- 100
jasielski	72	94	- 22	95	- 23
kolbuszowski	28	42	- 14	41	- 13
krośnieński	28	39	- 11	26	+ 2
leski	19	43	- 24	51	- 32
leżajski	51	71	- 20	85	- 34
lubaczowski	43	59	- 16	51	- 8
łańcucki	54	15	+ 39	52	+ 2
mielecki	47	46	+ 1	136	- 89
niżański	60	77	- 17	88	- 28
przemyski	21	17	+ 4	49	- 28
przeworski	32	58	- 26	121	- 89
ropczycko-sędziszowski	61	87	- 26	95	- 34
rzeszowski	66	37	+ 29	41	+ 25
sanocki	43	36	+ 7	59	- 16
stalowowolski	36	52	- 16	63	- 27
strzyżowski	53	46	+ 7	93	- 40
tarnobrzegi	8	16	- 8	24	- 16
Krosno	23	27	- 4	27	- 4
Przemyśl	39	37	+2	56	- 17
Rzeszów	118	118	0	73	+ 45
Tarnobrzeg	12	18	- 6	30	- 18
województwo	1 101	1 188	- 87	1 667	- 566

Okres I półrocza 2024 można uważać za udany. Brak wzrostu zmian kadrowych w zakładach pracy. Zwolnienia grupowe w I półroczu 2024 r. są na niższym poziomie jak w I półroczu 2023 r. W I półroczu 2023 roku pracodawcy z 6 firm zgłosili zwolnienie 513 pracowników. Zwolnili w 6 firmach 353 osoby. W I półroczu 2024 r. pracodawcy z 4 firm zgłosili zwolnienie 276 pracowników. Zwolnili w 5 firmach [jedna firma z poprzedniego okresu zgłoszeń] 230 osób.

Bezrobocie zmniejsza się, ale należy zaznaczyć, że sytuacja w tym zakresie nie jest tak dobrym miernikiem jak była w klasycznej ekonomii ery przemysłowej [XIX w.]. Analizując w latach 1989 [1999] – 2024 stopę bezrobocia i w każdym innym okresie jako podstawowy wskaźnik na rynku pracy, wyraźnie widać, że procesy na rynku pracy pozostają niezmiennie. Od początku obliczania stopy bezrobocia województwo podkarpackie posiada najwyższą lub przedostatnią lokatę w kraju. Również najwyższa stopa bezrobocia pozostaje w powiatach brzozowskim, strzyżowskim, bieszczadzkim, lubaczowskim i leskim oraz przemyskim i m. Przemyślu – przez wszystkie lata. Wartość nominalna wskaźnika zmniejsza się w czasie, ale to świadczy o zmianach w liczbie ludności i ilości bezrobotnych, a nie o polepszeniu się sytuacji na rynku. Procent bezrobotnych do aktywnych zawodowo spada, ale to dowodzi tylko dwóch procesów:

- 1) depopulacji i migracji [osoby młode opuszczają rejestry bezrobotnych]
- 2) wzrostu ilości pracy nierejestrowanej tj. „na czarno”.

W porównaniu od 1990 r. dynamika wzrostu PKB Polski jest większa jak w Niemczech, **ale wielkość [nominalna i realna] PKB znacznie odbiega od naszych zachodnich sąsiadów, na niekorzyść dla Polski**. PKB w Polsce jest o 11 proc. większe niż przed pandemią [NBP]. **Nie niweluje to jednak różnic w samej wielkości tego wskaźnika w porównaniu do bogatszych krajów UE i Europy**. Hiszpania po raz kolejny przedłużyła zwolnienie z podatku vat na produkty spożywcze do końca września 2024 r. [<https://www.topagrar.pl>]. W Polsce przywrócono 5 proc. stawkę podatku vat na żywność od kwietnia 2024 r. Oddziałuje to na wyższe ceny, choć podwyżki **wydają się ograniczone** przez konkurencję na rynku, która bardzo wzrosła. Inflacja może wzrosnąć na początku 2025 r. Wtedy przestaną obowiązywać **maksymalne ceny energii elektrycznej** oraz zostanie przywrócona tzw. opłata mocowa, która również wpływa na koszty energii elektrycznej. Razem szacujemy że o 1,3 procent podniesie w górę wskaźnik inflacji. W związku z tymczasowym wzrostem inflacji prezes NBP nie przewiduje podwyżki stóp procentowych w tym i następnym roku. Obniżka stóp procentowych wg prof. A. Głapińskiego będzie możliwa dopiero w 2026 roku [NBP].